

DRUŠTVENE NOVICE

VAKUUMIST NA INTERNETU

Miha Čekada

Institut "Jožef Stefan", Jamova 39, 1000 Ljubljana

Pri mednarodnih znanstvenih revijah je danes že kar samoumevno, da jih lahko "listamo" po internetu. Takšna možnost pa je precej manj razširjena med domačimi revijami. To je v precejšnji meri povezano z omejenimi kapacitetami izdajatelja in uredniškega odbora. Vzdrževanje elektronske verzije revije niti ni taka težava, pač pa je predvsem skeniranje ogromnega števila starih števil. Prednosti elektronske oblike verjetno ni treba posebej naštevati. Poleg mnogo lažjega iskanja gre tudi za arhiviranje, saj so stare številke večinoma težko dostopne oz. ima le redko kdo še na voljo popolno zbirko.

Vse to velja tudi za Vakuumista. Problem iskanja smo do neke mere rešili leta 2002, ko smo v številki 22/1 (str. 29–33) objavili seznam vseh do tedaj izdanih člankov. Seznam je na voljo na domači strani društva http://www2.arnes.si/~ljdvts/slo/vsebina_vakuumista.htm in jo občasno osvežujemo. Še vedno pa je bilo treba vsak posamezni članek fizično poiskati v zbirki papirnih izdaj. S strokovnega stališča manj aktualno, a iz arhivskega toliko bolj

pomembno pa je stanje prvih izdaj Vakuumista (št. 1 je iz leta 1981). Na Institutu "Jožef Stefan" imamo le eno popolno zbirko, od tega je nekaj števil poškodovanih.

V začetku leta je zato vznikla ideja, da bi sistematično poskenirali vse stare številke Vakuumista in datoteke uredili v primerno obliko. Odkar je mesto tehničnega urednika prevzel Miro Pečar (2003) so datoteke še na voljo in skeniranje ni bilo potrebno, temveč zgolj generiranje pdf-datotek in ureditev po člankih. Obdobje 1981–2002 pa obsega 65 števil s skupaj 2021 stranmi. Današnji skenerji sicer omogočajo avtomatsko izdelavo pdf-datoteke, vendar smo se odločili za nekoliko daljšo pot, ki pa nam omogoča več svobode pri nadaljnjem delu:

1. Skeniranje z resolucijo 600 dpi, 8-bitne sivine, in shranjevanje vsake strani posebej v formatu tif. Povprečna velikost datotek je 7 MB, na eno številko pride okoli 300–400 MB, celoten korpus 65 števil pa nanese skoraj 20 GB.
2. Obdelava skenogramov: odstranjevanje senc in robov, korekcija rastrov itd. To je treba narediti za vsako stran posebej, celo za vsako sliko na strani posebej. Rezultat tega koraka je prečiščena datoteka formata tif in je namenjena arhiviranju.
3. Generiranje pdf-datoteke z visoko (600 dpi) in nizko resolucijo (100 dpi). Treba je poudariti, da gre izključno za slikovni format (čeprav je v osnovi tekst), zato zaradi velikih datotek ne bi bilo smiselno delati z višjo resolucijo.
4. Razdelitev pdf-datoteke na posamezne članke. V primerih, kjer se en članek konča na sredi strani, naslednji pa na istem mestu začne, smo oboje združili v eno datoteko.

Skeniranje je opravil Jožko Fišer, za obdelavo datotek (točki 2 in 3) skrbi Miro Pečar, za zadnjo točko pa podpisani. Jožko Fišer je tudi napisal program v formatu html, ki omogoča enostavno brskanje po številkah.

Delo še ni končano. Zaenkrat smo dokončali le letnike 2003–2005, kjer skeniranje ni bilo potrebno. Ker so bile pdf-datoteke generirane neposredno iz teksta in ne preko skenograma, je bila njihova velikost bistveno manjša. V povprečju je velikost datoteke pri večji resoluciji (600 dpi) 300 kB/stran, pri manjši resoluciji (72 dpi) pa 50 kB/stran. Sedaj so na internetu na voljo le pdf-datoteke z manjšo resolucijo.

Sčasoma bomo na stran <http://www2.arnes.si/~ljdvts/slo/arhiv.htm> dodajali nove datoteke in počasi zapolnili zbirko. Zaradi omejenega prostora na internetu bodo verjetno dostopne le datoteke z manjšo resolucijo. Datoteke z večjo resolucijo bodo na voljo na DVD-ju.

Leto 2005, letnik 25, številka 4, december

Naslovnica

str. 1

Vsebina

str. 3

Optični profilometer

Santo Zarnik Marina, Holec Janez
str. 4–7

Merjenje mikrotrdot trdih PVD-prevlek z nanoindenterjem (2. del)

Panjan Matjaž, Čekada Miha
str. 8–17

Magnetronsko naprševanje tankih plasti

Panjan Peter, Čekada Miha
str. 18–22

Preiskava značilnosti nizkotlačne plazme vodne pare z optično emisijsko spektroskopijo

Glavan Nataša, Krstulović Nikša, Čutić Nino, Milošević Slobodan, Cvelbar Uroš, Vessel Alenka, Drenik Aleksander, Mozetič Miran

Fotoefekt kot elektromagnetni pojav

Paulin Alojz
str. 23–27

Slovenke raziskujejo z vakuumskimi tehnikami

Južnič Stanislav, Remškar Maja
str. 28–33

Elektropoliranje

Kek Merl Darja
str. 34

Strokovna ekskurzija DVTS v Nuklearno elektrarno Krško

str. 35

Oglasi

str. 2, 36

Slika 1: Kazalo zadnje številke Vakuumista na internetu. S klikom na naslov dobimo pdf-datoteko tega članka.